

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Secvnda, Qva Continentvr Socratis Scolastici
Constantinopolitani lib. 7. Theodoriti Cyrensis episcopi lib. 5

Christopherson, John

[Köln], 1569

Quòd Constantinus Imperator ciuitatem quae antiquitus Byzantium
vocabatur, amplians, eam nomine suo insigniuit. Cap. XII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12704

SOCRATIS HISTORIAE

modum contemplatur. Pueros accersit ad se: rogat quem quisque locum in eo ludo obtinuisset, ratus ex eo quod gestum erat, aliquid singulis praesignificatum esse. Quo facto, eos in ecclesia educari iubet, studiisque doctrinae erudiri: & maxime omnium Athanasium. Quem quidem, cum iam adoleuisset, diaconum ordinauit: secum duxit Nicæam, ut cum concilium in unum coereretur, sibi esset in disputando subsidio. Ista Rufinus de Athanasio in libris suis commemorat. Neque certe incredibile est ita accidisse. Nam multa saepe numero eius generis contigisse liquido constat. Sed de Athanasio obiter ista differuimus.

Quod Constantinus Imperator ciuitatem quae antiquitus Byzantium vocabatur, ampliatis, eam nomine suo insigniuit. CAP. XII.

Imperator post confectum concilium, in magna læticia atatem degit. Et simul, ut festum solemne ad vigesimum annum imperij sui, ut affolet, celebrauerat, nullam interposita mora, ad ecclesias extruendas omne suum studium contulit: istudque praestitit, cum in aliis urbibus, tum in ea, cui nomen suum imposuerat: quam quidem superioribus temporibus Byzantium appellatam constat. Hanc vehementer auxit: amplis circumdedit mœnibus: præclaris ædificiis exornauit: parem, & æqualem Romæ, ciuitati omnium facile principi effecit: Constantinopolin nuncupauit: lege denique sanciuit, ut secunda Roma vocaretur: quæ lex est in columna lapidea incisa, atque adeo publicè apud prætorium propter ipsius Imperatoris statuam equestrem collocata. In ista urbe binas ecclesias ædificauit: alteram pacis, alteram Apostolorum nomine appellatam. Et non modò, ut ante dixi, religionem auxit Christianam, sed omnes gentilium ritus penitus deleuit. Nam idolorum statuas ex delubris abripuit, & ut urbi Constantinopoli ornamento esse possent, sub dio in loco publico constituit: Tripodas delphicos in Circo palati locauit. Verum ista fortasse videntur parum necessaria ad commemorandum, præsertim cum ante hoc tempus ab omnibus, vel oculis visa, vel auribus percepta sint. Id temporis religio Christiana maximas sane fecit progressiones. Etenim temporibus Constantini Imperatoris, cum aliis rebus quam-

quamplurimis, tum fidei in primis amplificadæ, diuina pro-
 uidentia prospectum est. Et quamquam eadem de huius im-
 peratoris laudibus, amplo & graui dicendi genere, ab Euse-
 bio cognomento Pamphilo pertractata sunt, nō incommo-
 dum tamen est, mea quidem sententia, si nos etiam pro viri-
 li nostra parte de eisdem pauca dixerimus: ac Primum de
 eius matre.

*Quomodo mater Imperatoris Helena, Hierosolyma
 concedens, postquam perquisitam Christi crucem
 inuenerat, templū construxit. CAP. XIII.*

Helena Imperatoris mater (cuius nomine Drepane He-
 lenopolis vocatur, olim vicus, iam ciuitas ab Impera-
 tore facta) in somniis diuinitus admonita, Hierosoly-
 mam iter capit. Et cum veterem illam Ierusalem desertam,
 tanquam pomorum custodiam, vt est apud prophetam, of-
 fenderet, Christi monumentum, in quo sepultus est, & ex *Psal. 78*
 quo resurrexit, diligenter peruestigat: ac tandem, licet valde
 ægre, Deo tamen illi opem ferente, repperit. Causam autem
 quæ ei querētī tantū attulerit difficultatis, breuiter exponā.
 Quemadmodū illi, qui Christi fidē amplexarentur, post té-
 pus illius passionis illud monumentū in magno honore ha-
 buerūt, sic qui ab eius religiōe abhorrerēt, loco illo aggerē
 & ingēti terræ mole obruto, delubrū Veneris in eo extruxerūt:
 & loci illius memoria suppressa, idoli simulachrū erexerunt.
 At istud quidē iā olim ad hunc modū processisse acco-
 pimus. Verū cū Imperatoris mater de eo certior facta esset,
 simulachrū deturbat: locū effodit: colluue purgat ac sordi-
 bus: tres cruces in monumēto offendit: vnā, beatam illā qui-
 dem, in qua Christus expassus fuit: alteras duas, quibus duo
 latrones suffixi, occubuerūt. Cum quibus vnā reperta est ta-
 bula Pilati: in qua variis variarū linguarū characteribus scri-
 pserat, palamq; declarauerat Christū crucifixū, regem fuisse
 Iudæorū. Sed quoniā incertū erat, quānā esset crux, quam
 querebāt, mater imperatoris nō mediocri dolore affecta est.
 Quæ quidē nō lōgo tēpore post, Hierosolymorū episcopus
 noīe Macari⁹ sedauit: & quod erat anceps & ambiguū, fidei
 vi & virtute dissoluit. Nam petiit signū à Deo, cuius cōpos
 factus est. Signū autē eiusmodi fuit: Mulieri cuidā indigenæ,
 quam